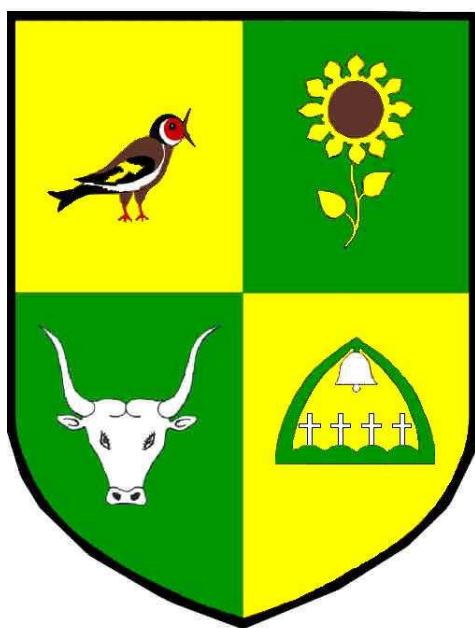

Tengelic Község Önkormányzata

Helyi Esélyegyenlőségi Program

2013 - 2018

Tartalom

Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Célok.....	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	9
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	22
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	26
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	28
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	30
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	31
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	32
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	33
1. A HEP IT részletei.....	33
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	33
A beavatkozások megvalósítói	34
Jövőképünk	35
Az intézkedési területek részletes kifejtése	36
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	48
3. Megvalósítás	51
A megvalósítás előkészítése	51
A megvalósítás folyamata.....	51
Monitoring és visszacsatolás	51
Nyilvánosság.....	52
Kötelezettségek és felelősség	52
Érvényesülés, módosítás.....	53
4. Elfogadás módja és dátuma	53

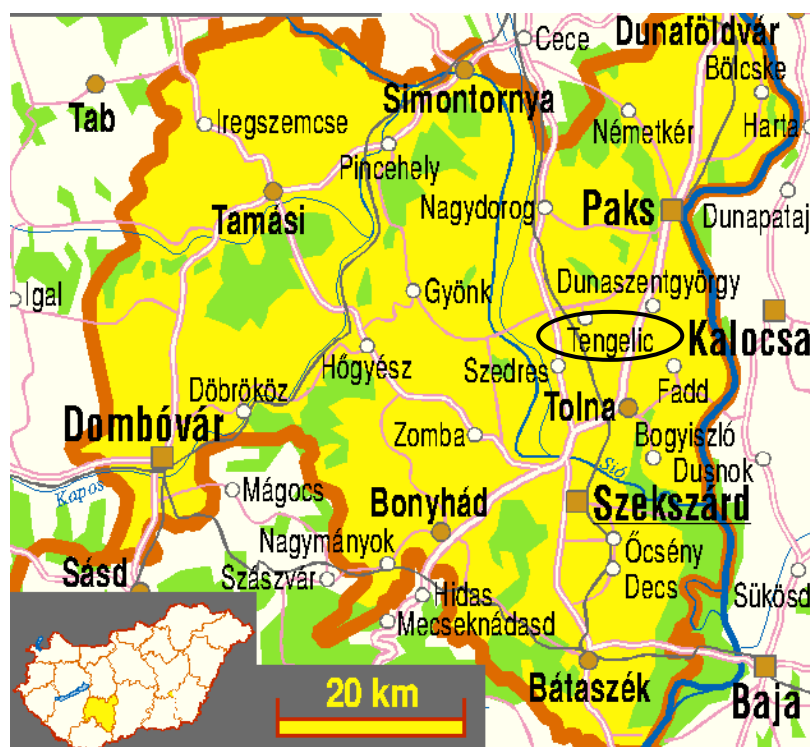
Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Tengelic Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét.

Jelen helyzetelemzés a Helyi Esélyegyenlőségi Program (továbbiakban: HEP) megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

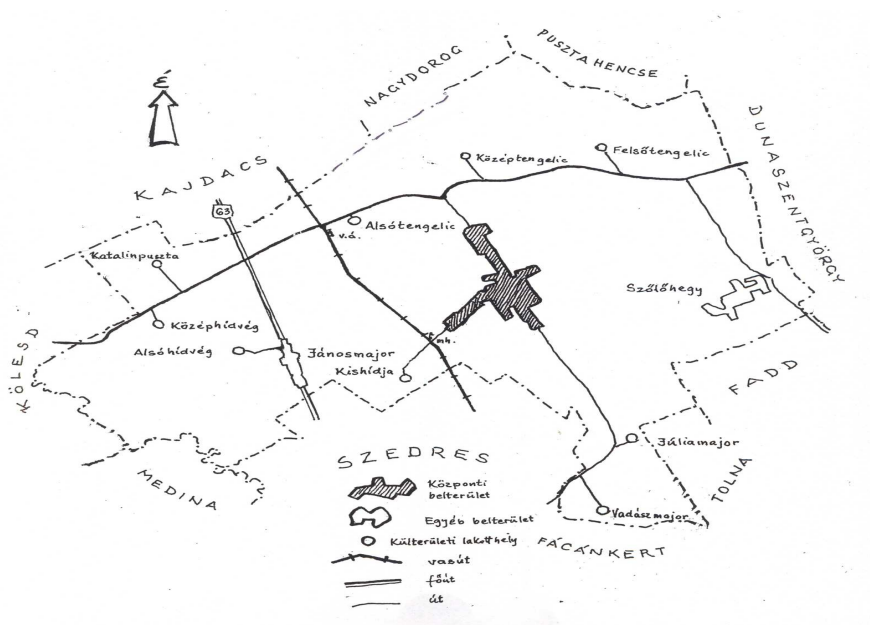
Szekszárdtól 25 kilométerre északra, Pakstól 23 kilométerre délnyugatra találjuk a települést Tolna megyében. Északi szomszédja Kajdacs, Nagydorog, Pusztahencse, keleten Dunaszentgyörgy, délen Fadd, Szedres, nyugaton Kölesd községgel határos. Ezekről részben természetes, részben mesterséges határvonalakkal különül el. A község jellegzetes dél-mezőföldi tájban, a Mezőföld összeszűkülő déli részében található. Keleten a Duna völgye határolja, amellyel az ún. tengelici

fennsík érintkezik. Nyugaton átnyúlik a Sárvíz völgyébe. A fennsík és a Sió-Sárvíz-völgy közötti terület átmeneti táj, nyugatra lejt. Felszínén elég gyakoriak a futóhomok képződmények. A község sajátos szerkezetet mutat. Magja, a középponti belterület, amit 11 egyéb belterületi és külterületi lakott helyek vesznek körül.

A község lakossága 2012. december 31-én 2376 fő. Ebből 1487 fő a belterületen, és 889. fő külterületen él.

Külterületeken élő lakosság:

	Szőlőhegy	Júliamajor	Vadászmajor	Alsótengelic	Középtengelic	Felsőtengelic	Katalinpuszta	Középhídvég	Alsóhidvég	Kishídja	Jánosmajor
Lakosok száma	313	137	29	134	0	64	48	18	6	39	101

A község központi területe a 63. számú műúttól keletre a tengelic-szőlőhegyi bekötőútig terjed, kelet-nyugati irányban átlagosan 8 km, észak-déli irányban 5-6 km hosszán. A község legmagasabb pontja a kelet-délkeleti részletben található Dunaszentgyörgyi-hegy. Magassága 188 méter.

Felszíni folyóvizekben nem bővelkedik a hely, vízszegény terület. Nyugati határszélén a Sárvíz kb. 4 km hosszán határolja a vidéket. Az Éri-patak a község északi felében ered, és Kajdacs területén folyik a Sárvíz csatornába. Gyenge vízhozamú patak, forrását csak talajvíz táplálja. Száraz évben a mintegy 10 kilométeres medrében szakaszosan található víz.

Legkedvezőbb vízadó rétegeket a Duna II/a terasza tartalmazza. Az első gazdagabb vízadó réteg 20-30 méterre van a felszín alatt, a másik gazdagabb vízadó réteg 60-70 méterre.

A természetes növénytakaró már csak foltokban található meg. Az egykori homoki tölgyes maradvékát Tengelic-Szőlőhegy határában még a századforduló előtt kiszedték. A község területén található erdők telepített erdők. Külön érdekessége a községnek a kastélyokat övező parkerdő.

A község már a történeti idők előtt is lakott hely volt. Ezt bizonyítják a különböző korokból fellelt leletek (pl. bronz nyílhegy Felsőtengelicen, bronzserpenyő Tengelicről). Az 1960-as években vadászok kb. 800 római ezüstpénzt találtak a Bogárczónál (Felsőtengelictől északra). Egy 1304-ben keletkezett oklevél említi Tengelic templomát. Ennek alapjait találták meg a Nyulasi-tó északnyugati részén. A templomhoz település is tartozott, amit csont- és cserépmaradványok is bizonyítanak. Ez a település a török időkben pusztulhatott el. A község összefüggő története 1730-tól kezdődik, amikor Gindly Urbán és Gindly Balázs adományként kapta a királynőtől a mintegy 14 000 hektár területet. Ez az óriási birtok házasságok és örökösödések révén több uradalomra szakadt. A birtokosok közül többen a haladás zászlóvivői voltak, pl. Csapó Dániel, Bezerédj István, Csapó Vilmos.

A mai Tengelicre döntő hatással volt a XX. Század elején az egykori Zichy-birtok 1381 hektár területének parcellázása. 38 településről sereglettek ide a zsellérek, cselédek.

Ez időtől fogva magyarok és németek, katolikusok és protestánsok együtt virágoztatták fel a Gindly családot. 1907-ben megalakult az önálló község Gindlicsalád néven, Kistengelicz székhellyel. 1931-ben a község neve Tengelicre változott.

Néhány fontosabb dátum a település életéből: 1906-ban Kistengeliczen megnyílik az elemi népiskola, 1907-ban felavatják az új emeletes községházát, majd egy évvel később megkezdik működését a községi postahivatal, 1912-ben katolikus templommá alakítják a Zichy-féle megtárt, s rá egy évre megalakul a helyi Hangya szövetkezet. Az 1920-as években tovább épül a község: emeletet építenek az iskolára, illetve lakossági támogatással megépül a kultúrház. Az 1931-től immár Tengelic nevet viselő településen megépül az evangélikus és református közösség temploma, valamint az óvoda. 1945 után is gyarapszik a falu: elkészül a villamos hálózat, törpevízmű létesül, új bölcsőde épül. Az 1970-es évek nagyszabású létesítményei az új bölcsőde (mostani óvoda), a diákotthon és az iskola új épülete, valamint az úthálózat kiépítése. Később új postahivatalt avatnak, majd az 1990-es évekre esik az önerős telefonfejlesztés.

1996-ban bevezetésre került a falugondnoki (ma már tanyagondnoki) szolgálat, kiépült Tengelic belterületén, Tengelic-Szőlőhegyen és Tengelic-Kishídján a gázhálózatrendszer, melyek tartályparkokról propángázzal működtek. Szintén 1996-ban kialakításra került a millecentenáriumi park, benne a hét magyar törzs szoborcsoport emlékművével. A szoborcsoportot fából néhai Kiss István Kossuth díjas szobrászművész alkotta a településnek.

1998-ban kiépült Tengelic-Katalinpusztán és Tengelic-Középhídvégen a földgázhálózat. Ugyanabban az évben Tengelic belterületén megkezdődött a szennyvízcsatorna-hálózat és szennyvíztisztító-telep kiépítése, mely 2001-ben fejeződött be.

1999-ben Tengelic belterületén, Tengelic-Szőlőhegyen és Tengelic-Kishídján megindult a földgáz szolgáltatás a propángáz szolgáltatást kiváltva.

2001-ben megtörtént az 1990-ben épült Kábel TV hálózat korszerűsítése csillagpontrendszerre a központi belterületi részen. Ugyanebben az évben korszerűsítésre került a közvilágítás több településrészen.

2002-ben befejeződött az 1992-ben kezdett tornacsarnok építése, mely a versenysportcéloknak megfelelő 1000 m²-es küzdőtérrel rendelkezik.

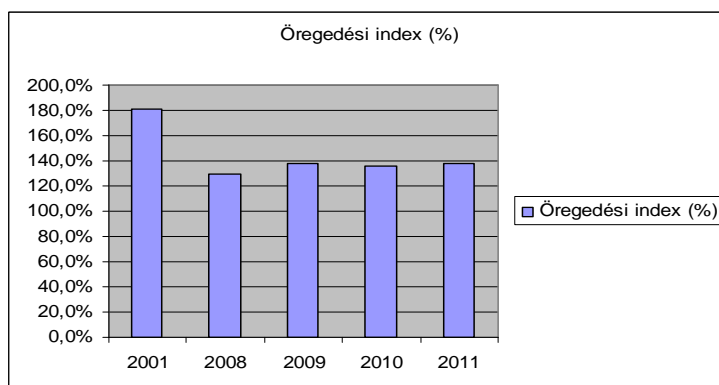
2002-ben Felsőtengelicen, a volt megyei Oktatási Központ épületének átalakításával vállalkozók megnyitották a Hotel Orchidea szállodát, melyhez kapcsolódóan 2003-ban termálfürdő is kiépítésre került. Ezt a gyönyörű épületegységet körülöleli az arborétum (40 ha), a volt Gindly-Benyovszky-kastély (barokk eredetű, klasszicista, a 19. század első felében épült), a néhai Kiss István Kossuth-díjas szobrász alkotóháza.

Középtengelicen a volt Csapó-kastély, az arborétum (17 ha) védett területe, amely ma osztrák érdekelttség, a horgászto és a felújított barokk kápolna a XVIII. Századból.

Alsótengelicen nevezetesség a volt Gindly-Benyovszky-kúria – késő klasszicista stílusban épült, 1840 körül – ma szenvedélybetegek otthona.

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	1204	1171	2375	51%	49%
0-2 évesek					
0-14 éves	164	167	331	50%	50%
15-17 éves	37	39	76	49%	51%
18-59 éves	535	728	1263	42%	58%
60-64 éves	80	68	148	54%	46%
65 év feletti	288	169	457	63%	37%

A község állandó népessége az elmúlt évtizedekben csökkenést mutat. 1960-ban még 4063 fő volt az állandó lakosság száma, 2012-ben már csak 2376 fő, a csökkenés a természetes fogyásból és az elvándorlásból adódik. A lakosság 40%-a egyéb belterületen és külterületi lakott helyeken él.

A település mezőgazdasági adottságait a helyi kistermelőkön, magánvállalkozókon kívül nagyobb vállalkozások is igyekeznek hasznosítani. Ezen felül az ipar, a kereskedelem és a szolgáltatás is jelen van községünkben. Ennek köszönhetően a mezőgazdaság mellett ezek a vállalkozások is munkahelyet biztosítanak a helyben dolgozó lakosságnak. A település lakosságának egy része ingázik a munkahelyére, aminek iránya főleg Szekszárd és Paks, ott is főként az Atomerőműhöz.

A település infrastruktúrális ellátottsága megfelelő. Az áramellátás kiépítettsége a településen teljes. A vezetékes ivóvíz-ellátás 99 %-ban megoldott a település teljes közigazgatási területén. A szennyvízhálózat kiépítése csak a központi belterületen megoldott, az egyéb belterületeken és külterületeken még nem. A kommunális szilárd hulladék gyűjtése és elszállítása önkormányzati társulás keretében valósul meg. A vezetékes földgázellátás, kábeltévé-, telefon-szolgáltatás szintén megtalálható a településen. Az úthálózat szinte teljes egészében szilárd burkolatú, a központi belterületünk „fő” útja jelenleg felújítás alatt áll.

Községünkben a lakásállomány fele központi belterületen, a másik fele egyéb belterületen és külterületen található. A külterületi lakások nagy részének állaga folyamatosan romlik, aminek egyik oka az emberek elvándorlása.

A településünkön óvoda, általános iskola, faluház, könyvtár, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, fogászat, szakosított ellátás működik.

Turisztikai lehetőségek, látnivalók a településen: Hotel Orchidea termálfürdővel, 6 kastély, melyeket érintve pályázat útján kiépítésre került egy túraútvonal.

Célok

A HEP átfogó célja:

Tengelic Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja:

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP Intézkedési Terv tartalmazza.

A HEP IT célja:

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt, a helyi együttműködési rendszer bemutatását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Tengelic Község Önkormányzata Képviselő-testülete a gyermekvédelmi támogatási rendszerről szóló 1/1998. (I.26.) önkormányzati rendeletében, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 7/2006. (III.28.) önkormányzati rendeletében kíván segítséget nyújtani az állampolgárok számára a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére.

Önkormányzatunk jelenleg nem rendelkezik hatályos esélyegyenlőségi programmal.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Gazdasági program: Tengelic Község Önkormányzatának 18/2011. (III.22.) önkormányzati határozatával fogadta el Tengelic Község Önkormányzatának 2011-2014. évre szóló gazdasági programját. Elsődleges feladatának tekinti a település és intézményeinek zavartalan, kiegyensúlyozott működtetését, fejlesztését, lakosai életkörülményeinek javítását, az ide látogató vendégek elégedettségét, az idegenforgalom fejlesztését és mindezek érdekében a gazdasági lehetőségek feltárását, a területfejlesztési és az Európai Unió forrásainak hatékony kihasználását.

Szolgáltatástervezési koncepció: 2009. évben készült el az önkormányzat szociális szolgáltatástervezési koncepciója, mely tartalmazza az egyes szociálisan rászorultak (idősek, fogyatékkal élők, munkanélküliek, mélyszegénységben élők) részéről felmerülő igények alapján összeállított fejlesztési elképzelések összességét.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Paksi Többcélú Kistérségi Társulás keretében a családsegítő és gyermekjóléti alapszolgáltatással kapcsolatos feladatok ellátására a Paksi Kistérségi Alapszolgáltatási Központhoz csatlakozik (a jelenlegi családsegítő és gyermekjóléti szolgálatot ellátó társulás megszűnése miatt) településünk 2013. július 1. napjától.

A szociális alapszolgáltatások közül a házi segítségnyújtást a Szekszárd és Környéke Szociális Alapszolgáltatási és Szakosított Ellátási Társulás végzi.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az adatgyűjtésnél az alábbi adatbázisok nyújtottak segítséget:

- KSH – népszámlálási adatok 2001. A 2011. évi adatok még sajnos nem teljeskörűen érhetőek el.
- TeIR- KSH területi adatok rendszere
- TeIR- Nemzeti Munkaügyi Hivatal
- TeIR – Szociális Ágazat adatai (MÁK)
- TeIR- Önkormányzati adatok
- Önkormányzaton belüli saját adatgyűjtés
- civil szervezetek és egyéb szervek adatszolgáltatása

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjenek. A mélyszegénység okai nem vezethetőek vissza

egyetlen kiváltó okra, számos tényező, társadalmi, gazdasági, szociálpolitikai, kulturális és egyéni ok áll a háttérben, így kezelése is csak komplex kezeléssel oldható meg.

Az ENSZ által kitűzött millenniumi célok között az első helyen szerepelt, hogy 2015-re az 1990-es szint felére csökkenjen az extrém szegénységben élők száma. Ez már 2010-re sikerült. Ma Magyarországon kb. négy millióan élnek létminimum alatt (összlakosság száma: 9 999 e fő), és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből az állapotból önerőből kilépjenek. A szegénység kockázata a gyermeket nevelő családok, a fiatalabbak (különösen a gyerekek) és az egyedül élők esetében jóval nagyobb. A mélyszegénységnél a legsúlyosabb problémát a szegénységben élő gyermekek jelentik, hiszen a minták révén, az alapvető szükségletek hiányában újratermelik a szegénységet. Tengelicen is találkozunk a mélyszegénységgel, de nem ez a jellemző a településre.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység pénzhiány, továbbá a kulturális és társadalmi tőke hiánya, mely által az emberek olyan, tartósan fennálló hátrányos helyzetben vannak, melyből saját erőből nem tudnak kikerülni. Okai lehetnek a munkanélküliség, egészségi állapot, társadalmi és kulturális hiányosság, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, gyermekszegénység. A munkanélküliségben kiemelt szerepet játszik, hogy a település szerkezetéből és elhelyezkedéséből adódóan a tömegközlekedés nem megfelelő és a helyi munkalehetőségek korlátozottak. Az anyagi gondokkal küszködő családoknál tapasztalhatunk lakásfenntartási, számla befizetési nehézségeket. Többször előfordul, hogy rosszabb minőségű ételeket fogyasztanak, vagy esetleg éheznek, olcsóbb gyógyszereket vásárolnak vagy gyógyszerhiányban szenvednek. Az alacsony jövedelmű emberek legtöbbször inaktívak, bevételeik többnyire szociális pénzbeli ellátásból származik. Ennek főbb okai az alacsony, vagy nem megfelelő iskolai végzettség, a társadalmi előítélet, illetve a munkába való visszavezetés hiánya.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket elemzi az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

A táblázatban megjelenített adatok nem teljes körűek, mivel nem tartalmazzák a nem regisztrált munkanélküliek számát. Arányait tekintve azonban reprezentatív elemzésnek minősül.

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya Tengelic településen

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	781	860	1641	63	8,1%	62	7,2%	125	7,6%
2009	752	674	1426	74	9,8%	80	11,9%	154	10,8%
2010	756	829	1585	60	7,9%	68	8,2%	128	8,1%
2011	752	835	1587	61	8,1%	62	7,4%	123	7,8%

2011. évben Tengelic településen a nyilvántartott álláskeresők aránya a munkavállalási korú lakónépességhez képest 7,8 %. Ez az arányszám a megyei 6 %-hoz képest nem mutat nagy eltérést, viszont a megyeszékhelyen kimutatott 4,2 %-kal szemben kimagasló érték.

A nyilvántartott álláskeresők 48 %-a aluliskolázott (max. 8 általános iskolai végzettség). Emiatt még nehezebb az elhelyezkedésük.

Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoport szerinti megosztásban

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	125	154	128	123
20 éves és fiatalabb	fő	8	10	4	7
	%	6,4%	6,5%	3,1%	5,7%
21-25 év	fő	17	25	22	15
	%	13,6%	16,2%	17,2%	12,2%
26-30 év	fő	23	21	17	17
	%	18,4%	13,6%	13,3%	13,8%
31-35 év	fő	14	19	19	21
	%	11,2%	12,3%	14,8%	17,1%
36-40 év	fő	15	24	14	13
	%	12,0%	15,6%	10,9%	10,6%
41-45 év	fő	13	19	20	15
	%	10,4%	12,3%	15,6%	12,2%
46-50 év	fő	12	12	13	11
	%	9,6%	7,8%	10,2%	8,9%
51-55 év	fő	16	20	16	19
	%	12,8%	13,0%	12,5%	15,4%
56-60 év	fő	7	2	3	5
	%	5,6%	1,3%	2,3%	4,1%
61 év felett	fő	0	2	0	0
	%	0,0%	1,3%	0,0%	0,0%

A fenti táblázatból megállapítható, hogy az 51-55 év közötti korcsoportban a regisztrált munkanélküliek aránya kimagasló. Ez abból adódhat, hogy a képzettségük a mai piaczgazdasági viszonyoknak nem megfelelő és megfelelő végzettség esetén viszont magasabb bérkategóriába sorolandók. Szintén kimagasló arányszámot mutat a 31-35 év közötti korosztály, de a 2008-as év 26-30 év korosztály adatait vizsgálva valószínűsíthető, hogy ez az adat (17.1 %) a korcsoport nagy létszáma miatt van. 21-30 év közötti korcsoportban az arányszámot csökkenti a felsőoktatásban és a gyesen lévők száma.

A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	63	62	125	38	23	61	60,3%	37,1%	48,8%
2009	74	80	154	39	29	68	52,7%	36,3%	44,2%
2010	60	68	128	30	28	58	50,0%	41,2%	45,3%
2011	61	62	123	25	30	55	41,0%	48,4%	44,7%

A leghátrányosabb helyzetben a tartós munkanélküliek vannak. Az ő arányuk a munkanélküliek számához képest csaknem 50 %. Ez az arányszám évek óta stagnál.

A 30 éves korig megjelenő 39 fő munkanélküli tartalmazza a 10 fő pályakezdő munkanélküli számát, ami a településen nem kimagasló.

Tengelic helyzete a lakosság iskolázottsága szerint

Tengelicen nem jellemző az analfabétizmus. 84 %-os a legalább 8 általános vagy annál magasabb végzettségűek száma.

Településünkön általános iskolai felnőttoktatásban a lakosok nem vesznek részt. Középfokú iskolai felnőttoktatásban a résztvevőkről nincs adatunk.

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	125	8	6,4%	55	44,0%	62	49,6%
2009	154	11	7,1%	52	33,8%	91	59,1%
2010	128	8	6,3%	49	38,3%	71	55,5%
2011	123	10	8,1%	49	39,8%	64	52,0%

A munkanélküliek közel fele csak általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Az évek folyamán a munkaügyi központon keresztül képzéseken vettek részt, melynek eredményeképpen a magasabb iskolai végzettségű munkanélküliek számát emelték meg.

Közfoglalkoztatásban résztvevők száma Tengelicen

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	35	3%	NA	NA
2011	46	3%	NA	NA
2012	17	1%	NA	NA
2013	11	1%	NA	NA

A munkaerőpiacon a leghátrányosabb helyzetben lévő emberek számára nyújt lehetőséget a közfoglalkoztatás. A rendelkezésre álló pénzeszközök csökkentésével arányosan csökken az ilyen irányú foglalkoztatottak száma. Akik a halmozott hátrányos helyzetük miatt hosszú ideje vannak a munkanélküli rendszerben, azok számára az esetleges alkalmi munkák mellett ez az egyetlen lehetőségük a munkavégzésre és a munkavégzés által nyújtott előnyökre.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	20 perc	3	30 perc	nincs	-	nincs	-
Megyeszékhely	30 perc	7	40 perc	7	22 perc	nincs	-
Főváros	2 óra 30 perc	nincs	-	1	2 óra 12 perc	nincs	-

Tengelic település sajátos szerkezete miatt hátrányos közlekedési viszonyokkal rendelkezik. A település 12 településrészről áll, amelyek földrajzilag egymástól távol helyezkednek el. A központi rész a főútvonal hálózattól távolabb helyezkedik el, míg van olyan lakott terület, amit csak a tanyagondnoki járatokkal lehet megközelíteni. A táblázat adatai a központi rész közlekedését mutatja, a többi településrész adatait nem tartalmazza. Több településrészről a közeli városokba autóbusszal való eljutást több átszállással lehet csak megoldani, mely idő és költségigényes. A vonatközlekedés nem minden lakott területrészen megoldott.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Szociális ellátási rendszer fogalma alatt a társadalom keretei között megszervezett összes olyan tevékenységet értjük, amelynek az a rendeltetése, hogy a társadalom tagjai által megtermelt anyagi javak egy részének az elvonásával képzett alapból támogatást nyújtsanak minden olyan személynek, akik önhibájukon kívül nem tudnak a saját megélhetésükről gondoskodni. Célja, hogy a megélhetési nehézségeken átsegítsen.

A rászorulóknak részére megállapítható ellátásokat és szolgáltatásokat a Szociális igazgatásról és ellátásról szóló 1993. évi III. törvény valamint az ezen alapuló szociális igazgatásról és ellátásról szóló 7/2006. (III.28.) számú helyi rendelet szabályozza. Ezek alapján megállapítható aktív korúak ellátása – ezen belül foglalkoztatást helyettesítő támogatás és rendszeres szociális segély –, időskorúak járadéka, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, közgyógyellátás, köztemetés, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, első lakáshoz jutók támogatása, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, tanyagondnoki szolgálat, családsegítő szolgáltatás. A jogszabály által előírt ellátásokon túl a település 2010. év óta részt vesz az EU élelmiszersegély programban.

Álláskeresői segélyben részesülők száma Tengelicen

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	1641	96	5,9%
2009	1426	155	10,9%
2010	1585	77	4,9%
2011	1587	58	3,7%
2012	1574	33	2,1%

Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresői száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	125	23	18,4%
2009	154	34	22,1%
2010	128	17	13,3%
2011	123	16	13,0%

Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	1	0,06	-	-	0	0
2009	6	0,42	51	NA	0	0
2010	5	0,31	44	NA	0	0
2011	7	0,44	50	NA	0	0
2012	7	0,44	66	NA	5	0

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Két típusa van, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás és a rendszeres szociális segély. 2011. évben bevezetésre került, hogy aki a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságának az éves felülvizsgálata során, a felülvizsgálat időpontját megelőző egy évben a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságának fennállása alatt nem tud legalább 30 nap időtartamban munkaviszonyt igazolni, annak az ellátása megszüntetésre került, melynek hatása 2012. évtől érvényesül.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.¹

A fiatalok letelepedését az önkormányzat vissza nem térítendő első lakáshoz jutók támogatásával segíti.

¹ Éves jelentés a lakhatási szegénységről, 2011. Habitat for Humanity Magyarország, 2012. június

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	1002	0	5	0	0	0	0	0
2009	1003	0	5	0	0	0	0	0
2010	1001	0	5	0	0	0	0	0
2011	1001	0	5	0	0	0	0	0
2012	1002	0	5	0	0	0	0	0

A településen lévő lakásállomány jelenleg 1001 darab, családi ház típusú. Társasház csak egy található. A lakásállomány száma szinte évek óta stagnál. Napjainkban a magas költségek miatt nem építkeznek az emberek, inkább a meglévőket próbálják felújítani, komfortosabbá tenni. A legtöbb ingatlan 1946 előtt épült, majd 1946-1960-as évek között folytatódtak az építkezések, ezt követően azonban ez a szám folyamatosan csökkent. A településen jelenleg 867 db lakott és 135 lakatlan ingatlan található. Tulajdoni jellege főképp magántulajdon.

A statisztikai adatok alapján Tengelicen az egy lakásra jutó alapterület 86 m², a szobák száma 2,87. Infrastruktúrája fejlett. Az össz lakásállományból 351 db összkomfortos, 497 db komfortos, 44 db félkomfortos és 101 db komfort nélküli. A vezetékes víz, áram, közvilágítás kiépítettsége a településen 100 %-os, a szennyvízcsatorna hálózatának kiépítése pedig 60 %-os. Ez a település egyedi szerkezet felépítéséből adódik, hiszen a kilométerekre elhelyezkedő külterületekre a szennyvízvezeték kiépítése rendkívül költséges. A település útburkolata szilárd, a járdák kiépítettsége teljes.

Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	24	0
2009	56	0
2010	58	0
2011	118	0

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt. A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

A fenti táblázatból jól kivehető, hogy a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma a településen évről-évre folyamatos emelkedést mutat. Ennek egyik oka, hogy a gazdasági válság hatására jelentősen romlott a családok anyagi helyzete. A másik ok pedig, hogy amikor 2011-ében megszűnt a lakossági energiatámogatás, bővült a lakásfenntartási támogatásra jogosultak köre.

A településen előrefizetős áramszolgáltatás és gázszolgáltatást mérő készülék is biztosított. Az áramszolgáltatóknál mára gyakorlatilag rutin eljárássá vált az előrefizetős fogyasztásmérők felszerelése. Jó megoldás a nehéz anyagi helyzetbe került díjhátralékos fogyasztóknak, mivel ezzel a készülékkel meg tudják akadályozni tartozásuk további növekedését. Az előrefizetős, a köznyelvben "kártyás" fogyasztásmérő ugyanúgy méri az elfogyasztott villamos energiát, mind a hagyományos típusok, de ebben az esetben a fogyasztást előre ki kell fizetni. A befizetett összeg elfogyasztása után a készülék kikapcsolja az áramot. Védendő fogyasztóknak a felszerelés ingyenes.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Tengelicen telepek és szegregátumok nincsenek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

Háziorvosi ellátás

A településen jelenleg egy körzettel a felnőttek és gyermekek számára elérhető háziorvosi szolgálat működik. A háziorvos folyamatos ellátást nyújt a lakosság számára az egészségi állapot megőrzése és a betegségek megelőzés céljából. A háziorvos megfelelően szakképzett, tevékenységét vállalkozói formában látja el. Ő végzi a település gyermek lakosságának egészségügyi ellátását is.

A háziorvosi feladatok munkaidőn kívüli ellátására az önkormányzat központi ügyeletet biztosít a település felnőtt és gyermek lakosai részére. 2013. január 1-től csatlakozott a Paksi Kistérségen belül működő Emergency Service Egészségügyi Szolgáltató Kft. –hez. Az ügyelet szolgálati ideje hétköznap 16 órától másnap reggel 8 óráig, szombaton és vasárnap szombat reggel 8 órától hétfő reggel 8 óráig tart. Helye Paks, Rákóczi u. 1.

A településen fiókgyógyszertár működik, ahol a lakosok hozzájuthatnak a szükséges gyógyszerekhez és gyógyhatású készítményekhez. Nyitva tartása igazodik a háziorvos rendelési idejéhez.

Az önkormányzat minden évben lehetőséget biztosít egészségügyi szűrővizsgálatok szervezéséhez. Ezek a következők: nőgyógyászati rákszűrés, tüdőszűrés, látásvizsgálat, vércukormérés.

Az önkormányzat támogatásával a háziorvos évek óta a syncumaros betegektől vért vesz, amit a tanyagondnok beszállít a Megyei Kórházba a szükséges vizsgálatok elvégzéséhez. Ennek köszönhetően a betegek mentesülnek a megyeszékhelyre történő utazás alól.

Fogorvosi ellátás

A fogászati ellátás keretében a vállalkozó fogorvos asszisztens segítségével biztosítja az egészségügyi ellátást a hozzá forduló beteg számára. Feladata szerint rendelési időben a beteget ellátja, szükség esetén szakorvosi intézetbe továbbutalja. A munkaidőn túli fogorvosi feladatok ellátását pedig ügyelettel oldják meg. A fogorvosi szolgáltatás vegyes ellátású praxisban (felnőtt és gyermek) szervezett. A társadalombiztosítási támogatással igénybe vehető fogászati ellátások főszabály szerint a jogosultat annál a fogorvosi szolgálatnál illetik meg, amely lakóhelye területi ellátására kötelezett. A fogászati ellátások beutaló nélkül igénybe vehetők. A fogorvos részére az alapvető gép-műszerek biztosítottak és rendelkezik fogászati röntgennel is.

Védőnői ellátás

A védőnő több mint 90 éve kulcsszerepet tölt be a nő,- anya, csecsemő , gyermek-ifjúság és családvédelemben. A védőnői szolgálat az egészségügyi alapellátás részeként a családok egészségének megőrzésére, segítésére irányuló megelőző tevékenységet, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlás megelőzése érdekében egészségfejlesztést végez. A védőnői feladatokat a településen egy személy látja el.

A védőnő feladatai a következők: nővédelem, várandós anya gondozása, gyermekágyas és szoptató anyák gondozása, 0-6 évesek gondozása, 3-16 éves korúak ellátása, egyéb feladatok.

A kötelező feladatok mellett a védőnő részt vesz a Védőnői Méhnyakszűrő Programban.

Közétkeztetés

Tengelic településen a közétkeztetés az önkormányzat által működtetett konyhán – Általános Iskola épületében – történik. A konyha kapacitása 300 adag. Ez azt jelenti, hogy az óvodás és az általános iskolás gyermekek mellett ez a konyha biztosítja az ételt a pedagógusoknak valamint a szociális és vendégétkezőknek. Az étkezési normatíva az idei évtől 68 ezer Ft-ról 102 ezer Ft-ra emelkedett, ami lehetővé teszi, hogy egészségesebb étel kerüljön a gyermekek elé. Az étrenden napi szinten

szerepel a gyümölcs és a tej, tejtermék, és az elmúlt évekhez képest sokkal gyakrabban fordulnak elő a zöldségek valamint teljes kiőrlésű gabonából készült pékáru. Fontos lenne, hogy ne csak a közétkeztetés által találkozzanak a gyerekek az egészséges ételekkel, hanem ezzel párhuzamosan szükséges a családok ilyen irányú felvilágosítása is, mivel azt tapasztaljuk, hogy nagyon sokfajta ételt nem is ismernek a gyerekek.

Sporttevékenység a településen

A községben többféle sporttevékenység folytatására van lehetőség. A helyben hagyományos kézilabda és foci mellett megtalálható az asszonytorna, a gyógytorna valamint a néptánc is. Ezekhez az önkormányzat ingyenesen biztosítja a faluházat és a sportcsarnokot, valamint elvégzi a sportpálya karbantartását (a sportpálya nem önkormányzat tulajdon). Évente egy alkalommal megszervezésre kerül egy kerékpártúra is, melynek minden alkalommal más az úticélja. A kerékpártúrák szervezését a településen működő egyik civil szervezet vállalta fel, az önkormányzat anyagi segítséggel járul hozzá a programhoz.

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatás

Kötelező feladatként biztosítja a település a szociális étkeztetést, családsegítést és házi segítségnyújtást. Önként vállalt feladatként az önkormányzat tanyagondnoki szolgáltatást működtet. A szociális étkeztetést igénybevevők száma az évek folyamán folyamatosan nő. Ez összefüggésben áll a lakosság elöregedésével is. A szolgáltatást az önkormányzat a saját konyháján keresztül egész évben biztosítja. A koruk vagy egészségi állapotuk miatt rászorultaknak a napi egyszeri meleg ételmezt a tanyagondnok házhoz szállítja. A konyha egyik alkalmazottja az előírásoknak megfelelően szociális munkás feladatokat is ellát. A helyi rendeletünk alapján az igénybevételre jogosult az, aki a 70. életévét betöltötte, vagy munkaképességét legalább 67 %-ban elvesztette, illetve legalább 50 %-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akut vagy krónikus megbetegedésben szenved és ezt önmaga vagy családja számára biztosítani más módon nem tudja.

A családsegítést társulás keretében tesszük hozzáférhetővé egy családgondozó alkalmazásával, akinek irodája a Polgármesteri Hivatal akadálymentesített épületében található meg, ügyfélfogadása megegyezik a hivatal ügyfélfogadási idejével. Segít az egyén és a családok helyzete veszélyeztetettségének megelőzésében és a kialakult krízishelyzetek megszüntetésében valamint az életvezetési képesség megőrzésében. Kompetenciája körébe tartozó esetekben tanácsadást nyújt, az ezen kívül eső helyzeteknél pedig hozzásegíti az ügyfeleket a szükséges szakellátáshoz, szakmai segítséghez.

A házi segítségnyújtást társulás keretében biztosítjuk a lakosság számára, két fő főállású házi gondozó alkalmazásával, melyet szükség esetén tiszteletdíjas gondozóval bővíthet az önkormányzat. A szolgáltatást előzetes gondozási szükséglet felmérése alapján végzik, gondozottanként eltérő időben és tevékenységben. A házi gondozók azokat a tevékenységeket látják el a rászorultaknál, melyeknek köszönhetően a segítségre szoruló emberek az otthonukban maradhatnak megfelelő életkörülmények között.

Tanyagondnoki szolgálat 1998. óta működik a településen. A tanyagondnoki szolgálat célja, az elöregedő, egészségügyi és szociális okokból rászoruló, valamint az aktív korú nem foglalkoztatott lakosság intézményhiányból eredő települési hátrányainak enyhítése, a település bel-és külterületén élő lakosság esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, egy jobb életminőség elérésében való közreműködés.

Feladata az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, egyes alapellátásokhoz való hozzájutás biztosítása. A tanyagondnok tevékenységével a helyi

adottságokhoz és sajátosságokhoz igazodó egyéni és közösségi szintű igényeket kielégíti, valamint az önkormányzati munkát segíti.

A tanyagondnok közreműködik a szociális étkeztetésben, a házi segítségnyújtás biztosításában, ezen belül apróbb, szakképesítést nem igénylő tevékenységeket végez el a ház körül. Hirdetményeket, szórólapokat tesz ki a külterületek frekventált közterületein, illetve szóban tájékoztatja a lakosságot az aktuális programokról és rendezvényekről. Ezzel egy időben a lakosság által megfogalmazott igényeket és észrevételeket továbbítja a polgármester és a Testület felé.

Segíti a külterületeken élőket az alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben, valamint a jelzőrendszer aktív tagja.

Heti több alkalommal szállítja a lakosságot háziorvosi illetve fogorvosi rendelésre, és egyedi igények vagy akut helyzet esetén segítséget nyújt. Abban az esetben, ha szakorvosi ellátásra van szükség szintén a tanyagondnok áll rendelkezésre. Mivel a településen nincs mobil gyógyszerár, ezért a gyógyszer íratás, illetve a receptek kiváltása szintén a tanyagondnok rendszeres feladatai közé tartozik. Ezen felül havi két alkalommal a kb. 70 fő „Syncumar-beteg” vérmintáját szállítja a megyei kórház laborjába.

Feladatai közé tartozik a lakosság szállítása színház és egyéb kulturális, sport rendezvényekre a település részek között valamint más településekre egyaránt. A településen működő civil szervezetek is rendszeresen igénybe veszik a tanyagondnoki szolgálatot.

Részt vesz az óvodai étkeztetés biztosításában.

A polgármesteri hivatal dolgozóit folyamatosan szállítja a külső területeken élő ügyfelekhez környezettanulmányra, helyszíni szemlére, továbbképzésre. Segít a közmeghallgatások és a választások lebonyolításában.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Éveken keresztül a falunak nem volt egy olyan közösségi színtere, ahol a helyi lakosság rendszeres vagy alkalmi közművelődési tevékenységet folytathat. Ezt a hiányt pótolta 2010-ben az IKSZT pályázaton keresztül felújításra került Faluház. A megújult épület helyet biztosít a kötelező IKSZT programokon (Magyar Nemzeti Vidékfejlesztési Hálózat Tájékoztatási Pont, közművelődési programok, ifjúságfejlesztési programok, egészségfejlesztési programok, Nemzeti Foglalkoztatási Információs Pont), kívül különböző kulturális rendezvények lebonyolítására, óvodás-, iskolás programok szervezésére, sportfoglalkozásoknak, önszerveződő közösségeknek. 2013. nyarán a faluház udvarában támogatások segítségével megépült a falu kemencéje, mely színesíti a kulturális programok szabadtéri lebonyolítását. A faluház ezeken felül ingyenesen biztosít a lakosság számára számítógép és internet használatot, valamint egy kialakított olvasósarokban friss napi és hetilapokhoz való hozzáférést.

A faluház mellett az önkormányzat Szőlőhegy településrészen is működtet egy kultúrházat. A közművelődési feladatokat ellátását szolgálja egy kettős funkciójú könyvtár, amely kiszolgálja az iskolás gyerekeket és a falu többi lakosságát egyaránt. A könyvtárban kiállítások, vers-, mesemondó versenyek, rendhagyó irodalomórák, felolvasó estek, alkalmi ünnepek a nyugdíjas klubok szervezésében, iskolai kulturális programok a néptáncsoportok, a színjátszó szakkör fellépésével.

A szélesebb közönségnek szánt hagyományossá vált programjaink:

- Kolbásztöltő fesztivál
- Falukarácsonyi ünnepség

- Március 15-i megemlékezés
- Falunapi vigasság
- Orosházi fúvószenekar koncertje
- Óvodások által megrendezett „Mihálynap” vásár

A közösségi programokon egyaránt részt vesznek a településen élő nemzetiségek is. Amíg működött, a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat is szervezett a falu teljes lakosságának meghirdetve kulturális programokat, például roma ételek főzése és bemutatása, falunap.

A településen nem új keletű dolog a rászorulóknak segítése. Az adományozás megszervezésében a civil szervezetek mellett az Önkormányzat és a Képviselő-testület Szociális Bizottsága is részt vesz.

Évek óta részt vesz a település a nyári gyermekétkeztetésben. Az erre szánt állami normatíva csökkenését követően a szociális bizottság is részt vállal ebből a feladatból. Míg 2009. évben 56 gyermek részesült ebben a támogatásban, addig 2012-ben már csak 18 fő részére tudtuk biztosítani nyáron, hétköznapokon a napi egyszeri meleg ételt.

2010. őszén lehetőségünk nyílt az EU Élelmiszersegély Programhoz való csatlakozásra. A program keretein belül évente két alkalommal 450 fő részesül tartós élelmiszer csomagjuttatásban. A külső területeken élők számára az önkormányzat házhoz szállítja az ételmet.

A tengelici általános iskolába járó gyermekek részére a füzet és írószer csomagot az önkormányzat ingyenesen biztosítja.

A beérkezett segélyezési igények azt mutatták, hogy az élelmiszerszükséglet mellett a ruhanemű hiánya okozza a legnagyobb gondot. A problémák enyhítésére a Szociális Bizottság a lakosság körében ruhamennyiséggyűjtést és osztást szervezett. A beérkezett ruhamennyiségből más adományozó szervezetek részére is tudunk adományt juttatni.

A lakosság bevonásával a rászoruló gyermekeknek karácsonyi „cipősdoboz” akció keretében, kis ünnepséggel egybekötve ajándékok kerültek kiosztásra.

A településen történő kommunikáció elősegítése érdekében az önkormányzat a tengelici honlap működtetése mellett havonta ingyenesen saját újságot (Tengelici Hírmondó) kézbesít minden házhoz.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

2012. évben a Tengelici Cigány Nemzetiségi Önkormányzat megszűnt.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nő a szegénységben élők és a munkanélküliek száma	Közfoglalkoztatás lehetőség szerinti bővítése, munkahelyteremtő vállalkozások letelepedésének támogatása
Adósságcsapda	Háztartásvezetési, családfenntartási tanácsadás
Nincs a településen roma érdekképviselő	Roma nemzetiség önkormányzat megalakulása esetén annak támogatása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői

A településen a 2012. január 1-i állapot szerint az állandó népesség száma 2376 fő, ebből a gyermekek száma 433 fő. A gyermekek aránya a teljes népességhez képest 18,22 %.

Korcsoportos bontásban:

0-6 éves korosztály létszáma: 131 fő

7-14 éves korosztály létszáma: 213 fő

15-18 éves korosztály létszáma: 89 fő

A gyerekek létszáma évről évre folyamatos csökkenést mutat, ami magasabb arányú, mint a népességszám évről évre történő csökkenése.

A veszélyeztettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A veszélyeztettség oka a tartósan alacsony jövedelem, súlyos eladósodás, iskolai hiányzás és a szülők életvezetési problémái. Számuk évente változik, de eddig még mindig 15 fő alatt volt.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztettségét az alapellátások önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi. Védelembe vételre általában azért kerül sor, mert az adott család halmozottan hátrányos helyzetben van, esetleg a tankötelezettség megszegése is előfordul. Gyakran előfordul, hogy egyszerre több bonyolultabb probléma áll fenn, melyek alapellátás keretében nem megoldhatók, illetve a szülő(k) / gyerekek nem működnek együtt a családgondozóval. 2011-ig a védelembe vett gyermekek száma évente 5-6 fő volt. 2011-re ez a szám azért duplázódott meg, mert bekerült a rendszerbe egy 8 gyermekes család is.

A védelembe vétel alatt álló gyermekek száma 2012. január 1-jén 12 fő volt, az érintett gyermekek 4 család gyermekeiből tevődtek össze. 2012. évben az újonnan védelembe vettek száma 2 fő, valamint 1 védelem alatt álló kislány visszaköltözött a településre. A két újonnan védelembe vett gyermek esetében a gyermekek olyan családba születtek, ahol a testvér, vagy testvérek már védelembe vétel alatt álltak. A védelembe vétel okai a szülők életvezetési problémái, lakáskörülmények illetve a tartósan alacsony jövedelem. A védelembe vett gyermekek aránya a településen alacsony az össz gyermeklétszámhoz képest.

2013. január 1. naptól a védelembe vétel a Járási Gyámhivatal hatáskörébe került.

A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. A településen a hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok száma 200 fő, ebből a halmozottan hátrányos helyzetűek száma 69 fő. Legnagyobb arányban a 7-14 éves korosztályúak vannak, 90 fő hátrányos helyzetű, ebből 36 fő halmozottan hátrányos helyzetű. A legalacsonyabb arányban a felsőoktatásban résztvevő fiatalok szerepelnek. A számok azt mutatják, hogy a településen a hátrányos helyzetű gyermekek száma magas. Ez abból adódik, hogy a családokban alacsony az 1 főre jutó jövedelem.

Arányában tekintve magas azoknak a gyermekeknek a száma, akik valamilyen tanulási zavarral küzdenek, vagy sajátos nevelési igényűek. A helyben működő általános iskola integrált oktatási rendszerben, jelenleg 137 diákot oktat 1-8. osztályos évfolyamon. Ez a létszám 2012. szeptemberében 141 gyermek volt. A sajátos nevelési igényű gyermekek száma 2012. szeptemberében 21 fő volt ez a létszám jelenleg 18 fő. A tanulási nehézséggel küzdő gyermekek száma 2012. szeptemberében 23 fő volt, jelenleg ez a szám 27. Összességében elmondható hogy a jelenlegi tanulói létszám 32,84 %-a, 137 gyermekből 45 fő küzd valamilyen problémával, ami az ő iskolai tanulását nehezíti.

A fogyatékkal élő gyermekek száma nem magas, aránya 4 %.

A gyermekek egészségügyi helyzete hasonló az országos átlaghoz. Növekvő tendenciát mutat az elhízott gyermekek száma, ezen belül a magas vérnyomásban szenvedők száma. Minden évben megjelenik a fejtetű az óvodában és az általános iskolában. A gyermekek évente többféle szűrővizsgálaton vesznek részt, emellett az óvodában és az általános iskolában gyógytornász foglalkozik a rászorult gyerekekkel.

A településen élő gyermekek szociális helyzetét sok szempontból kell vizsgálni. Ez egy összetett mutató. A gyerekek több, mint 50 %-a él olyan családban, ahol az 1 főre jutó jövedelem a minimum nyugdíj 130 %-a (37 050 Ft) alá esik. A családok anyagi problémával küzdenek, közüzemi és közétkeztetési hátralékokat halmoznak fel. A rossz anyagi körülmények miatt a szülők nem tudják biztosítani gyermekük számára a szabadidő hasznos eltöltését.

A lakhatási helyzet a gyermekek szempontjából még jónak mondható, többnyire komfortos családi házban élnek, de hasonlóan az országos tendenciához, egyre több ingatlanárverést írnak ki. Ettől függetlenül hajléktalanság nincs a településen. Az elmúlt időszakban egy gyermek lakhatását kellett megoldani, amely védelembé vételi eljárás keretében valósult meg.

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	181	8	0	0	38
2009	200	8	0	0	42
2010	226	8	0	0	66
2011	202	8	1	0	73
2012	191	8	3	0	91

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyerekek száma évek óta 200 fő körül mozog. Ebben a támogatásban többnyire ugyanazok a családok részesülnek, kis számú család kerül be újonnan a rászorultak közé és kevés a rendszerből kikerülők száma. A kedvezményben részesülő családokra már évek óta jellemző, hogy csak az egyik vagy egyik szülő sem áll munkaviszonyban,

valamint, rendszerint jogosultak más szociális ellátásra is, pl: foglalkoztatást helyettesítő támogatás, lakásfenntartási támogatás.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást főleg ruházat és élelmiszertámogatás címen állapított meg a település Szociális Bizottsága. E támogatás keretén belül a családok újszülött érkezésekor nagyobb összegű vagy pénzbeli vagy természetbeni juttatásban részesülnek. Kispolgári köszöntő ünnepség keretében évek óta az újszülöttek részére ajándécsomag került átadásra. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra 2012. évben 900.000,- Ft-ot fordított az önkormányzat.

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	25	40	43	78	0	0
2009	27	45	38	80	7	56
2010	26	51	27	82	6	61
2011	36	59	41	92	13	0
2012	29	63	39	101	12	15

A gyermekétkeztetés során mind a helyi óvodába, mind a helyi általános iskolába járó gyermekek térítési díj kedvezményben részesülnek. Ez azt jelenti, hogy az ingyenes valamint az 50 %-os mértékű kedvezmény mellett az önkormányzati rendelet alapján a többi gyermek is részesül valamilyen étkezési térítési díj kedvezményben.

Ingyen tankönyvellátásban részesülnek a tartós beteg, a fogyatékos, a három és több gyerekes családban nevelkedő és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek. A helyi általános iskolában ingyenes tankönyvellátásban részesül a gyermekek több mint 70 %-a.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódóan óvodáztatási támogatásban is több gyermek részesül. A támogatás június és december hónapokban kerül kifizetésre, első megállapítás alkalmával 20 000,- Ft a további alkalmakkor 10 000,- Ft gyermekekénti összegben.

Az önkormányzat évek óta részt vesz a szociális nyári gyermekétkeztetési programban. A rászorulóknak általában július 1-jétől augusztus 31-ig hétköznapokon egyszeri meleg ebédet kapnak egy helyi vállalkozó által működtetett konyháról. A nyári gyermekétkeztetés feltételeinek jogszabályi megszigorítása előtt sokkal több gyermek részesülhetett ebben az ellátásban. 2011-ben nem tudott az önkormányzat pályázni a feltételek hiánya miatt, 2012-től pedig csak alacsonyabb létszámmal. 2012-ben a szociális bizottság támogatásával még 3 gyermek számára került finanszírozásra a nyári étkeztetés rendkívüli gyermekvédelmi támogatás keretében.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincs szegregáció.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A településen 2010 előtt még 2 védőnői körzet működött, 2010 óta már csak 1. A folyamatosan csökkenő gyermeklétszám miatt 1 védőnő teljeskörűen el tudja látni a feladatot, annak ellenére, hogy a 11 külterület ellátásáról is ő gondoskodik.

A védőnőhöz hasonlóan ugyancsak 1 háziorvosi körzet működik Tengelicen. Betöltetlen házi gyermekorvosi praxis nincs. A háziorvos nem csak a felnőtt lakosságot, hanem a gyermekeket is ellátja. A szakorvosi ellátás igénybevételéhez Szekszárdra vagy Paksra kell a gyermekeket elvinni.

A gyermekjóléti alapellátásoknak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettségének megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

A gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatásokat társulás keretében biztosítja az önkormányzat. Az 1997. évi XXXI. Tv. értelmében a Gyermekjóléti Szolgálat feladata, hogy hozzájáruljon a gyermekek egészséges testi, lelki, érzelmi, erkölcsi fejlődéséhez, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzéséhez, ill. a meglévő veszély elhárításához. A jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett ügyfelek részére nyújt szolgáltatást. A jelzett problémák típusai, a gyermekek veszélyeztetésének főbb okai anyagi problémák, magatartászavar, tankötelezettség elmulasztása, gyermeknevelési probléma, családi konfliktus, életviteli problémák. Emellett a szolgálat családgondozója közreműködik a védelembe vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában, a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében a családgondozás biztosítása.

A gyermekek napközbeni ellátása a helyi óvoda és általános iskola által biztosított. Az óvodai csoportok száma 3, az óvodába járó gyermekek száma 60-70 fő között mozog. A férőhelyek kihasználtsága egyik évben sem érte el a 100 %-ot. Az óvodában 6 óvodapedagógus mellett 3 dajka és 1 gyógypedagógus dolgozik. Az általános iskola 2007/2008-as tanévtől 6 évfolyammal működött egészen a 2011/2012-es tanévig. Ezt követően felmenő rendszerben újraindult a 7. majd a 8. osztály. Sajnos a gyermekek egy része nem a helyi általános iskolába jár annak ellenére, hogy az önkormányzat iskolabuszt működtet a külterületi gyerekek behozatalára.

Nyáron a gyermekek napközbeni ellátásában segítséget nyújtanak az egyházak oly módon, hogy 1 hetes nyári táborokat szerveznek.

Az óvodában és az általános iskolában is integrált oktatás folyik, ami azt jelenti, hogy a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek nincsenek elkülönítve a többi gyerektől, valamint fejlesztésükre gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus kerül alkalmazásra.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nőtt a mélyszegénységben élő gyermekek száma	Az önkormányzat továbbra is biztosítja a kedvezményes gyermek étkeztetést és emellett fenntartja, lehetőség szerint bővíti a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra szánt költségvetési keretet
Nem megoldott a gyermekek nyári napközbeni ellátása (felügyelete)	Nyári táborok, programok szervezése, lehetőség szerint családi napközi
Az alacsony jövedelemmel rendelkező családok számára gondot jelent a gyermekek étkeztetése a nyári szünetben	Nyári gyermekétkeztetési programban részvétel
A szegénységben élők számára probléma a tanszerek (füzet és írószerek) megvásárlása	Az önkormányzat továbbra is ingyenesen biztosítja a füzet és tanszercsomagot
A sajátos nevelési igényű illetve magatartási vagy tanulási nehézséggel küzdő gyermekek aránya magas.	Az integrált oktatás folyamatos fenntartása, az iskolai hiányzások csökkentése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Sok országban a törvény nem biztosítja a nők jogait, sőt, egyes kulturális és vallási hagyományok gyakran szenvedésteli és veszélyes helyzeteket konzerválnak. Amerika és Európa országai törvényileg biztosítják ugyan a két nem egyenlő jogait és tiltják a nemi alapú diszkriminációt, ám még ma is gyakran éri a nőket diszkriminatív magatartás és intézkedés a magánéletben és a közéletben egyaránt.

Nők és férfiak társadalmi egyenlősége elsősorban azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A diszkrimináció tilalma azt jelenti, hogy neme alapján senkit ne érhesen hátrányos megkülönböztetés. Ma az egyenlőség helyett egyre inkább az egyenlő jogok, esélyek és bánásmód kifejezéseket használják: rendelkezzen a két nem egyenlő lehetőségekkel a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyerekevelésben, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben. A magyarokban a fejlett világ többi országához képest a nemek társadalmi kapcsolatáról, a férfiaknak és nőknek tulajdonított szerepkörökről ma is meglepően konzervatív nézetek élnek.

A nemek közötti esélyegyenlőségre vonatkozó EU-normák Magyarországon is érvényesek, emellett a nemek közötti hátrányos megkülönböztetést mind az Alaptörvény mind a Munka Törvénykönyve tiltja.

Tengelicen az állandó lakosságon belül a nők aránya 50,25 %, aktív korú nők aránya a teljes aktív korú lakossághoz képest 47,4 %, a 65 év feletti lakosságból a nők aránya pedig 63 %. Az aluliskolázottság nem jellemző a településen, a nők mindössze 6 %-a nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel.

A településen a munkanélküliségi ráta évek óta 10 % alatti. Ebből a regisztrált munkanélküliek száma 123 fő, melynek 50 %-a nő. Megállapítható, hogy a nők száma nem magasabb a munkanélküliek körében. Az aktív korúak ellátásában részesülők száma 68 fő, ebből 25 fő nő. A

közfoglalkoztatásban résztvevők száma 10 fő, ebből 2 fő nő. A közfoglalkoztatásban résztvevő nők alacsony létszáma az elvégzendő munka (nehéz fizikai munka) jellegéből adódik.

A nők munkaerő piaci elhelyezkedését nem gátolja a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, hiszen a helyi óvoda reggel ½ 7-től délután 17 óráig nyitva van. Emellett az óvodai férőhelyek kihasználtsága nem 100 %. A három éven aluli gyermekek napközbeni elhelyezésére nincs intézményünk, viszont a helyi óvoda szükség esetén felveszi a 2 és fél éves gyerekeket is.

A településen lévő munkáltatók nagy része több nőt foglalkoztat, mint férfit (óvoda, iskola, önkormányzat, egészségügy, kereskedelmi egységek, takarékszövetkezet, egyéb vállalkozások).

Probléma lehet, hogy sok nő egyedül neveli gyermekét, gyermekeit. Legnagyobb gondot ez a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultaknál jelent, mivel ott eleve alacsonyabb az 1 főre jutó jövedelem. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő nők 40 %-a neveli egyedül gyermekét, gyermekeit.

A családtervezéssel, anya- és gyermekgondozással kapcsolatos feladatokat elsősorban a helyi védőnő látja el. Évente egy alkalommal a felső tagozatos osztályokban felvilágosító órákat tart, melynek fő témája a családtervezés mellett a korai szexuális élet veszélyei. Ezen kívül a védőnő a helyi újságban jelentet meg hasonló témájú cikkeket. Minden évben megszervezi az anyukáknak az anyatejes világnapot. Minden évben megszervezésre kerülnek a nőket érintő szűrővizsgálatok (méhnyakszűrés helyben, és emlőszűrés a megyeszékhelyen). Sajnos a méhnyakszűrés ingyenes lehetőségével a településen élő nők alacsony számban (kb.: 10 %) élnek, annak ellenére, hogy az önkormányzat ingyenesen biztosítja a szűréshez szükséges helyszínt és minden házhoz értesítést küld a szűrővizsgálat lehetőségéről.

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A településen ilyen problémáról nincs tudomásunk.

A 7 fős képviselő-testületben jelenleg 1 nő foglal helyet. Az ezt megelőző ciklusban a 10 képviselőből még 3 fő volt nő. A polgármesteri hivatalban a jegyző mellett a többi köztisztviselő és a munkaszerződéses dolgozók mindegyike nő. A településen működő civil szervezetek, egyesületek és alapítványok valamint a munkáltatók vezetői is néhány kivétellel nők.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az alacsony jövedelmű gyermeket egyedül nevelő nők száma viszonylag magas	Az óvoda nyári nyitva tartási idejének bővítése, szociális és gyermekvédelmi ellátások bővítése
Szűrővizsgálatokon alacsony részvétel	Bővebb tájékoztatás, felvilágosítás

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Népesség megoszlása életkor szerinti lebontásban 2013. évben

Népesség életkora	Nő (fő)	Férfi (fő)	Összesen (fő)
95-X	1	2	3
90-94	8	2	10
80-89	83	26	109
70-79	129	73	202
60-69	145	138	283
30-59	468	530	998
20-29	129	181	310
0-19	230	231	461
Teljes népesség	1193	1183	2376

Az országos tendenciához hasonlóan településünkre is jellemző az előregedés. A lakosság 25 %-a 60 év feletti mind a belterületet, mind a külterületeket tekintve. A településen az egyedül élő idősök száma magas, mintegy 15 %. Ennek az az oka, hogy a községben sok az özvegy idős ember (főleg nők), a gyermekeik pedig más településeken élnek.

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	380	566	946
2009	374	546	920
2010	365	517	882
2011	355	517	872

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít. A saját jogú nyugellátások körébe tartozik az öregségi nyugdíj és a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. a szülői nyugdíj;
3. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
4. özvegyi járadék.

Az idős korosztályon belül saját jogon vagy hozzátartozója jogán jövedelemmel rendelkezik mindenki. Időskorúak járadékában nem részesül senki Tengelícen.

A településen a 60 év felettiek számához képest (605 fő) sokkal többen kapnak (872 fő) nyugdíjat illetve nyugdíjszerű ellátást. A nyugdíj melletti munkavállalás nem jellemző.

A nyilvántartott munkanélküli 55 év feletti korosztály aránya 7,3 % . A 2011. évi adatok alapján a regisztrált munkanélküliek közül nem ebből a korosztályból kerül ki a legtöbb munkanélküli, hanem a 31-35 év korosztályából.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának mind az egészségügy mind a szociális területeken. Az egészségügyi szolgáltatásokhoz az idősök ugyanolyan eséllyel jutnak hozzá, mint a többi korosztály. A település lakosságának szervezett egészségügyi szűrővizsgálatokon az idősök is részt vehetnek. Ezen felül a házi orvos külön tájékoztatást ad az idősök részére egyéb szűrésekről (például: prosztata szűrés és csontritkulás szűrés). Emellett a házi orvos megszervezi a korosztály részére az influenza és pneumococcus védőoltást is.

A kötelező szociális ellátások közül az étkeztetést igénybevevők 90 %-a az idősebb korosztály tagjaiból kerül ki. A házi segítségnyújtás szolgáltatást is nagyrészt ők veszik igénybe. A házi segítségnyújtást társulás formájában látja el az önkormányzat 2 fő gondozóval. Az egyik a belterületi részen, a másik pedig Szőlőhegyen gondozza a rászorulókat. Kötelező feladatként szintén társulási formában családsegítés is megjelenik segítségnyújtásként az idősebb korosztálynál a településen.

Nem kötelező feladatként az önkormányzat tanyagondnoki szolgálatot működtet. A tanyagondnok az ebéd kiszállítása mellett elvégzi a napi alapvető élelmiszerek megvásárlását, gyógyszereket vált ki, szükség esetén beszállítja a házi orvosi rendelőbe az idős betegeket, illetve feladata a közügyek intézésében való közreműködés is.

Az idősebb korosztály számára a közművelődési, kulturális szolgáltatások elsősorban a faluházban, Szőlőhegyen a kultúrházban illetve a könyvtárban érhetőek el. A faluház által szervezett alábbi programok azok, amelyeket 50 %-ban az idősebb korosztály látogat:

- Népfőiskolai előadások
- Író-olvasó találkozók
- Kiállítások
- Költészet napi versfelolvasás

Ezen felül minden alkalommal részt vesznek a nagyobb kulturális rendezvényeken, pl: falunap, karácsony, kolbásztöltő és forraltbor fesztivál, hangversenyek.

Tengelic-Szőlőhegyen nyugdíjas klub működik. Ők színházlátogatásokat, kirándulásokat, bálakat szerveznek, más nyugdíjas klubokkal tartanak kapcsolatot.

Az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályhoz képest rosszabb. Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol az idősök tájékozódhatnak a települést érintő friss hírekről, információkról. Mivel azonban ezeket a lehetőségeket többségük nem tudja kihasználni, ezért a faluház az idősök részére évente 4 alkalommal számítógép és internet tanfolyamot indított. Ezekben a képzéseken a két év alatt 32 fő vett részt.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas számú az egyedül élő idős ember	A biztonságérzet növelése érdekében tájékoztatás nyújtása
Beteg illetve egyedül élő emberek napi életvitelével kapcsolatos felmerülő problémák	Önkéntes munka szervezése (az érettségi előtt álló fiatalok bevonásával)
Elmagányosodás	Aktivitás megőrző programok szervezése, önszerveződő közösségek támogatása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A fogyatékkal élő személyekre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre pontos statisztikai adatok, mely alapján képet lehetne alkotni erről a helyzetről. E csoport részére szükséges ellátásokat, szolgáltatásokat, intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján biztosítja az önkormányzat a rászorulókat részére. A faluban az egészségkárosodottak közül legnagyobb létszámban a mozgáskorlátozottak élnek.

A településen működő munkáltatók tudomásunk szerint nem foglalkoztatnak egészségkárosodott munkavállalókat, de Szekszárdon és Pakson néhány munkáltató foglalkoztat csökkentett munkaképességű személyeket, ahová a faluból is eljárnak dolgozni.

Az önkormányzat együttműködik a Szekszárdon működő Kék Madár Alapítvánnyal. Az együttműködés keretében javaslatot teszünk enyhe fogyatékossgban szenvedők foglalkoztatására.

Az önkormányzat biztosít az egészségkárosodott személyek részére rendszeres szociális segínyt, étkeztetést, közgyógyellátást, 2012. év végéig közlekedési kedvezményt, súlyadó alóli mentességet. Ezentúl más közigazgatási szervektől parkolási engedélyt, gépjárműszerzési támogatást igényelhetnek a rászorulókat.

Tengelic közigazgatási területén nem működik ápolást, gondozást nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

Alsótengelicen található a Szociális és Gyermekevédelmi Főigazgatóság Tolna Megyei Kirendeltség fenntartásában működő Csilla von Boeselager Otthon, mely rehabilitációs intézményként is funkcionál.

Tengelicen minden az önkormányzat tulajdonában lévő középület intézmény mozgáskorlátozottak számára akadálymentes. Ennek köszönhetően a közszolgáltatásokhoz és a kulturális programokhoz való hozzáférés részükre biztosított.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közüntézmények akadálymentesítése csak részben megoldott (csak a mozgáskorlátozottak részére akadálymentes)	Közüntézmények teljes körü akadálymentesítése
A település honlapja nem akadálymentes	A honlap akadálymentessé tétele
Tanyagondnoki gépjármü nem akadálymentes	Akadálymentes tanyagondnoki busz vásárlása pályázati lehetőségből
Nincs helyi munkalehetőség az egészségkárosodottak részére	Folyamatos kapcsolatfenntartás a Kék Madár Alapítvánnyal

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A település önkormányzata feladatainak ellátása során folyamatosan együttműködik a település civil szervezeteivel. Ennek keretében minden éven támogatást nyújt a szervezetek részére támogatási szerződés aláírásával. Ezzel könnyíti a civil szervezetek működését, és elősegíti a pályázati lehetőségek kihasználását.

Tengelicen a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak, rendezvényeiken, programjaikon a lakosság szívesen vesz részt. Segítségét nyújtanak az önkormányzat által szervezett rendezvények lebonyolításában is.

Községünkben jelenleg az alábbi civil szervezetek működnek:

- Tengelici Polgárör Egyesület – Segítségét nyújt a bűnmegelőzésben, valamint minden nagy rendezvény biztosításában.
- Tengelic Szőlőhegyi Nyugdíjasok Érdekszövetsége – Közösségi teret biztosít a Szőlőhegyi idős emberek számára.
- Szőlőhegyért Egyesület – Szőlőhegyen kulturális programokat szerveznek minden korosztály számára
- Tengelici Sport Egyesület – A felnőtt futballisták mellett az ifjúsági és serdülő korosztály számára nyújt lehetőséget a sportoláshoz és a szabadidő hasznos eltöltéséhez
- Rollocate Kézilabda és Szabadidős Egyesület – A felnőttek és gyermekek számára biztosít lehetőséget a sportoláshoz és a szabadidő hasznos eltöltéséhez
- Horgászegyesület – aktív pihenést, szórakozást biztosít minden korosztály számára. Megismerteti a fiatalokkal a horgászatot, mint sportot, ezzel egyúttal a természet és a környezet védelmére neveli őket.

- 3T Civil Szervezet – Közösségszervezés, céljuk a gyermekekkel megszerettetni falujukat, hogy a későbbiekben itt telepedjenek le, emellett ünnepek, programok, fesztiválok szervezése, lebonyolítása.
- Tengelic Községért Alapítvány – a legfontosabb célja a település fejlesztése, a településen élő tehetséges, rászoruló gyerekek támogatása az oktatási és művelődési valamint az egészségügyi intézmények munkájának az alapellátáson túlmenő segítése
- Felnövekvő Nemzedékért Alapítvány – Célja az óvodás és iskolás korú gyerekek támogatása, hozzájárul az óvodát és iskolát érintő rendezvények lebonyolításához.

A településen nemzetiségi önkormányzat nem működik.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Az esélyegyenlőségi program, a helyzetelemzés elkészítésében valamint az intézkedési terv létrehozásában a polgármesteri hivatal dolgozói mellett az alábbi intézmények, szervezetek nyújtottak segítséget:

- Egészségügyi intézmények
- Szociális intézmények
- Közművelődési szakemberek
- Köznevelési intézmények

Tengelic Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja mindenki számára elérhető Tengelic Község honlapján. A magánszemélyek illetve a különböző szervezetek a polgármesteri hivatalnál személyesen vagy bármelyik elérhetőségén észrevételt tehetnek a programmal kapcsolatban.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nő a szegénységben élők és a munkanélküliek száma 2. Adósságcsapda 3. Nincs a településen roma érdekképviselő 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Közfoglalkoztatás lehetőség szerinti bővítése 2. Háztartásvezetési, családfenntartási tanácsadás 3. Roma nemzetiség önkormányzat megalakulása esetén annak támogatása
Gyermekek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nőtt a mélyszegénységben élő gyermekek száma 2. Nem megoldott a gyermekek nyári napközbeni ellátása (felügyelete) 3. Az alacsony jövedelmű családok számára gondot jelent a gyermekek étkeztetése a nyári szünetben 4. A szegénységben élők számára probléma a tanszerek megvásárlása 5. A sajátos nevelési igényű illetve magatartási vagy tanulási nehézséggel küzdő gyermekek aránya magas. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. A kedvezményes gyermek étkeztetés fenntartása és szociális támogatások bővítése 2. Nyári táborok, programok szervezése, lehetőség szerint családi napközi megszervezése 3. Nyári gyermekétkeztetési programban részvétel 4. Az önkormányzat továbbra is ingyenesen biztosítja a fűzet és tanszercsomagot 5. Az integrált oktatás folyamatos fenntartása, az iskolai hiányzások csökkentése.
Idősek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Magas számú az egyedül élő idős ember 2. Beteg illetve egyedül él emberek életviteli problémái 3. Elmagányosodás 	<ol style="list-style-type: none"> 1. A biztonságérzet növelése érdekében tájékoztatás nyújtása 2. Önkéntes munka szervezése 3. Aktivitás megőrző programok szervezése, önszerveződő közösségek támogatása
Nők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Az alacsony jövedelmű gyermeket egyedül nevelő nők száma viszonylag magas 2. Szűrővizsgálatokon alacsony részvétel 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Az óvoda nyári nyitva tartási idejének bővítése, szociális és gyermekvédelmi ellátások bővítése 2. Bővebb tájékoztatás, felvilágosítás
Fogyatékkal élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Közintézmények akadálymentesítése csak részben megoldott 2. A település honlapja nem akadálymentes 3. Tanyagondnoki gépjármű nem akadálymentes 4. Nincs helyi munkalehetőség az egészségkárosodottak részére 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Közintézmények teljes körű akadálymentesítése 2. A honlap akadálymentessé tétele 3. Akadálymentes tanyagondnoki busz vásárlása pályázati lehetőségből 4. Folyamatos együttműködés a foglalkoztató cégekkel

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése	Paksi Járási Munkaügyi Központ, Tengelic Község Önkormányzata
	Az eladósodott családok számának csökkentése	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Tengelic Község Önkormányzata
	Nemzetiségi érdekképviselet	Tolna Megyei Cigány Nemzetiségi Önkormányzat, Tengelic Község Önkormányzata
Gyermekek	Mélyszegénységben élő gyermekek életkörülményeinek javítása	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Tengelic Község Önkormányzata, Jelzőrendszer tagjai, Faluház, Védőnő
	Nyári napközbeni ellátás megszervezése	Faluház, Egyházak, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Tengelic Község Önkormányzata,
	Nyári gyermekétkeztetés biztosítása	Tengelic Község Önkormányzata, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Helyi vállalkozó
	Az integrált oktatás folyamatos fenntartása, az iskolai hiányzások csökkentése.	Intézményfenntartó, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Iskolai gyermekvédelmi felelős,
Idősek	A beteg és egyedül élő idős emberek életkörülményeinek és életminőségének javítása	Rendőrség, Civilek, Tengelic Község Önkormányzata, Érdekképviseleti Szervek, Egészségügyi alapszolgáltatók
	Programok szervezése az egyedüllét káros hatásainak csökkentésére	Civil szervezetek, Faluház, Könyvtár, Tengelic Község Önkormányzata, Óvoda, Általános Iskola
Nők	Gyermekek egyedül nevelők szociális és egyéb juttatásainak bővítése az anyagi helyzetük javítására	Tengelic Község Önkormányzata, Egyházak, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,
	Ösztönzés a szűrővizsgálatokon magasabb számú részvételére	Egészségügyi alapellátás intézményei, Tengelic Község Önkormányzata
Fogyatékkal élők	Teljes körű akadálymentesítésre való törekvés	Tengelic Község Önkormányzata, Megyei Érdekképviseleti Szervek

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák már meglévő, megfelelő társadalmi integrációja továbbra is megvalósul, szeretnénk megakadályozni a többségi társadalomtól történő leszakadásukat.

Fontos számunkra, hogy településünk továbbra se tartozzon a mélyszegénység által sújtott települések közé és az esetleges mélyszegénységben élők száma tovább csökkenjen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek biztonságának megteremtését, veszélyeztettségük megelőzését, sikeres iskolakezdésük megalapozását, iskolába járásuk biztosítását. Az egyik legfontosabb célunk, hogy a gyermekeket arra ösztönözzük, hogy a társadalom hasznos, önfenntartó tagjává váljanak.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életvitelének javítására. Támogatjuk önszerveződő közösségeiket, a szabadidős programok szervezésével csökkentjük az elmagányosodás folyamatát. Célunk, az idősek megbecsülése és biztonságának erősítése.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmódot.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők egyenlő bánásmódjára, teljes körű akadálymentes, biztonságos közintézmények létrehozására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a munkanélküliek száma a településen
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Közfoglalkoztatásban résztvevők számának folyamatos növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázat benyújtása, elnyerés után a közfoglalkoztatás megvalósítása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: Munkanélküliek Felelős: Tengelic Község Önkormányzata
Partnerek	Paksi Járási Munkaügyi Központ, Tengelic Község Önkormányzata
Határidő(k) pontokba szedve	Pályázati kiírások függvényében
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató: A közfoglalkoztatásban résztvevők száma Dokumentáltság: Az önkormányzat saját nyilvántartása Forrás: Pályázati Fenntarthatóság: Folyamatos
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Szűkül a közfoglalkoztatásra fordítandó pályázati keretösszeg
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

Intézkedés címe:	Az eladósodott családok számának csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyre több az eladósodott családok száma, adósságcsapda
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél az eladósodott családok számának folyamatos csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Információgyűjtés 2. Információ közvetítése életvezetési tanácsok, felvilágosító előadások tartásával, kapcsolatépítés az érintett családokkal
Résztevők és felelős	Résztevők: eladósodott családok, jelzőrendszer tagjai Felelős: Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat, Önkormányzat, Jelzőrendszer tagjai
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid- és középtávú eredményességi mutatók: Nő a felvilágosító előadásokon résztvevők száma Hosszútávú eredményességi mutatók: Csökken az eladósodott családok száma Dokumentáltság: Jelenléti ív vezetése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az érintettek nem jelennek meg az előadásokon, hiányzik az együttműködés.
Szükséges erőforrások	Humán

Intézkedés címe:	Nemzetiségi érdekképviselet
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A Romák érdekvédelmének hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél a roma érdekképviselet megszervezésének elősegítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Érintettek megszólítása a következő választás előtt.
Résztevők és felelős	Résztevők: roma lakosság, Tolna Megyei Cigány Nemzetiségi Önkormányzat Felelős: Tengelic Község Önkormányzata
Partnerek	Tolna Megyei Cigány Nemzetiségi Önkormányzat,
Határidő(k) pontokba szedve	2014.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató: A következő választáskor megalakul a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, együttműködés hiánya
Szükséges erőforrások	Humán

Intézkedés címe:	Mélyszegénységben élő gyermekek életkörülményeinek javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyre több a mélyszegénységben élő gyerekes családok száma és ezzel romlanak az életkörülményeik, a lehetőségeik
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A gyermekéhezés megelőzése. A szociális támogatások bővítése, adományozások a helyi érdekképviselői szervezetek és bizottságok bevonásával, a kedvezményes gyermekétkeztetés fenntartása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A helyi rendeletek felülvizsgálata. Tájékoztatás, Szervezés, Lebonyolítás.
Részvevők és felelős	Az érintett célcsoport Felelős: Tengelic Község Önkormányzata
Partnerek	Tengelic Község Önkormányzata, Intézményei, Óvoda, Általános Iskola, Civil Szervezetek, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Jelenléti ív, statisztika
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Betegségek, hiányzások, forráshiány Csökkentésük eszközei: Tájékoztatás nyújtása, közös megoldás keresése
Szükséges erőforrások	Pénzügyi, humán

Intézkedés címe:	Nyári napközbeni ellátás megszervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs a gyermekek számára nyári napközbeni ellátás a településen.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Táborok, programok szervezésével nyári gyermekfelügyelet részbeni megoldása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, igényfelmérés Tájékoztatás, szervezés Lebonyolítás
Résztevők és felelős	Résztevők: Szülők, gyerekek Felelős: Művelődésszervező
Partnerek	Tengelic Község Önkormányzata, Faluház, Könyvtár, Egyházak, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Civil Szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató: a szolgáltatást igénybevevő gyerekek száma Dokumentáltság: jelenléti ív Forrás: Önkormányzati nyilvántartások Fenntarthatóság: Folyamatos
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség a programok iránt
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és Humán

Intézkedés címe:	Nyári gyermekétkeztetés biztosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nő a mélyszegénységben élő gyerekek száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A gyermekéhezés megelőzése, nyári gyermekétkeztetés bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázat benyújtása, elnyerés esetén az érintett kör bővítése
Résztevők és felelős	Résztevők: A mélyszegénységben élő gyerekek Felelős: Tengelic Község Önkormányzata
Partnerek	Tengelic Község Önkormányzata, Magyar Állam, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Pályázati kiírások függvényében
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató: A nyári gyermekétkeztetésben résztvevők száma Dokumentáltság: Az önkormányzat saját nyilvántartása Forrás: Pályázati Fenntarthatóság: Folyamatos
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Szűkül a nyári gyermekétkeztetésre fordítandó pályázati keretösszeg
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

Intézkedés címe:	Beteg, idős emberek életkörülményeinek javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Romlik a beteg, egyedül élő idős emberek életkörülményei, életminősége. Egyre többen szorulnak segítségre
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél, a rászoruló emberek segítése, biztonságérzetük növelése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tájékoztatás, Önkéntes munka megszervezése. Házigondozás további fenntartása, bővítése. Tanyagondnoki szolgálat további működtetése.
Résztevők és felelős	Résztevők: idős lakosság Felelős: Tengelic Község Önkormányzata
Partnerek	Civil Szervezetek, Tengelic Község Önkormányzata, Rendőrség, Tanyagondnok, Házigondozó
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató: Statisztika Forrás: Intézményi Fenntarthatóság: Folyamatos
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Idősek zárkózottsága, tájékozatlanság. A kockázat csökkentésének eszközei: Az idősek széleskörű informálása.
Szükséges erőforrások	Humán

Intézkedés címe:	Programok szervezése idősök részére
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen nő a veszély az idősök elszigetelődésére
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél, hogy egyre többen vegyenek részt szervezett, közös programokon.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés a programok témájával kapcsolatban Programok megszervezése Önszerveződő közösségek támogatása.
Résztevők és felelős	Résztevők: idős lakosság Felelős: Művelődésszervező
Partnerek	Civil Szervezetek, Tengelic Község Önkormányzata, Faluház, Könyvtár, Óvoda és Általános Iskola
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató: A programokon résztvevők száma Dokumentáltság: Jelenléti ív Forrás: Intézményi Fenntarthatóság: Folyamatos
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Érdemtelenység a programok iránt. A kockázat csökkentésének eszközei: Az idősök széleskörű informálása a szervezett programokról.
Szükséges erőforrások	Humán

Intézkedés címe:	Gyermekek egyedül nevelő nők segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Sok a gyermekét egyedül nevelő, alacsony jövedelemmel rendelkező nő a településen
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A gyermekek napközbeni felügyeletének kibővítésével növelni a nők munkavállalásának, keresőtevékenységének esélyeit. A szociális ellátásokhoz való hozzáférés feltételeinek könnyítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A nyári és napi óvodai nyitva tartás felülvizsgálata. A gyermekek óvodába való felvételének kiterjesztése a 3 év alatti korosztályra. Helyi szociális és gyermekvédelmi rendelet felülvizsgálata.
Részvevők és felelős	Részvevők: Érintett célcsoport Felelős: Tengelic Község Önkormányzata
Partnerek	Óvoda, Általános Iskola, Tengelic Község Önkormányzata
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A munkában elhelyezkedett nők száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség. Óvodai férőhely hiánya.
Szükséges erőforrások	Pénzügyi, humán

Intézkedés címe:	Szűrővizsgálatok fontossága
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Csökken a településen a szűrővizsgálatokon résztvevők száma, érdektelenség
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A szervezett szűrővizsgálatokon minél magasabb számban vegyenek részt az érintett lakosok.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, bővebb tájékoztatás a vizsgálatokról, a szűrővizsgálatok idejének meghosszabbítása. Felvilágosító foglalkozások szervezése.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: lakosság, Tengelic Község Önkormányzata Felelős: Védőnő
Partnerek	Egészségügyi Alapellátás intézményei, Tengelic Község Önkormányzata, Tanyagondnok
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató: A szűrővizsgálatokon résztvevők száma Dokumentáltság: nyilvántartás, statisztika Forrás: Saját Fenntarthatóság: Folyamatos
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség a tevékenységgel szemben Tájékoztató plakátok, szóróanyagok létrehozása, médiában való megjelenés a célcsoportok elérése érdekében
Szükséges erőforrások	Pénzügyi, humán és technikai

Intézkedés címe:	Közüntézmények teljes körü akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A közüntézmények akadálymentesítése csak részben megoldott
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A közüntézmények teljeskörüen akadálymentesek legyenek.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Pályázati lehetőség keresése 2. Pályázatok benyújtása 3. Pályázat megvalósítása
Részrtvevők és felelős	Részrtvevők: fogyatékkal élők Felelős: Tengelic Község Önkormányzata
Partnerek	Tengelic Község Önkormányzata és Intézményei
Határidő(k) pontokba szedve	Pályázati kiírás függvényében
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató: a fejlesztés megvalósítása Dokumentáltság: Fejlesztések befejezése Forrás: Pályázati és Önkormányzati
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem kerül kiírásra ilyen pályázat, vagy az önkormányzat nem nyeri el Kockázat csökkentésének eszközei: megfelelő pályázat benyújtása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

Intézkedés címe:	Tengelic Község Önkormányzat honlapjának akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az önkormányzat honlapja nem akadálymentes, ezért a látási fogyatékkal élők nem tudják megfelelően használni.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A honlap akadálymentessé tétele. Rövidtávú cél: az akadálymentesség felmérésének lehetősége Középtávú cél: pályázati lehetőségek figyelése Hosszútávú cél: pályázat elnyerése esetén az akadálymentesség kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Pályázati lehetőség keresése 2. Pályázatok benyújtása 3. Pályázat megvalósítása
Részvevők és felelős	Részvevők: látási fogyatékkal élők Felelős: Tengelic Község Önkormányzata
Partnerek	Tengelic Község Önkormányzata és Intézményei
Határidő(k) pontokba szedve	Pályázati kiírás függvényében
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató: a fejlesztés megvalósítása Dokumentáltság: Fejlesztések befejezése Forrás: Pályázati és Önkormányzati
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem kerül kiírásra ilyen pályázat, vagy az önkormányzat nem nyeri el Kockázat csökkentésének eszközei: megfelelő pályázat benyújtása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése	Magas a munkanélküliek száma a településen	Közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése	Gazdasági program, költségvetés	Közfoglalkoztatás szervezésének folytatása	Tengelic Község Önkormányzata	Pályázati kiírás függvényében folyamatos	Közfoglalkoztatottak száma	Pénzügyi, humán	Folyamatos foglalkoztatottság
2	Az eladósodott családok számának csökkentése	Egyre több az eladósodott családok száma, adósságcsapda	Eladósodott családok számának csökkentése	Gazdasági program, költségvetés	Információgyűjtés, közvetítés, életvezetési tanácsok	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	Folyamatos	Jelenléti ív	Humán	Folyamatos odafigyelés az érintett családokra
3	Nemzetiségi érdekképviselőt	A romák érdekvédelmének hiánya	A roma érdekképviselőt megszervezésének elősegítése		Érintettek megszólítása a következő választás előtt	Tengelic Község Önkormányzata	2014.12.31.	A Cigány Nemzetiségi Önkormányzat megalakulása	Humán	Folyamatos működésük
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Mélyszegénységben élő gyerekek életkörülményeinek javítása	Egyre több a mélyszegénységben élő gyerekes családok száma, mellyel romlik az életkörülményeik	A gyermekéhezés megelőzése, a szociális támogatások bővítése, adományszervezés és kedvezményes gyermekétkeztetés és fenntartása	Gazdasági program, költségvetés	A helyi rendeletek felülvizsgálata, tájékoztatás, szervezés, lebonyolítás	Tengelic Község Önkormányzata	Folyamatos	Jelenléti ív, statisztika	Pénzügyi, Humán	Veszélyeztető körülmények számának csökkentése

Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Nyári Napközbeni ellátás megszervezése	Nincs a gyermekeknek nyári napközbeni ellátásuk	Táborok, programok szervezése nyári felügyelettel	Gazdasági program, költségvetés	Igényfelmérés, adatgyűjtés, tájékoztatás, szervezés, lebonyolítás	Művelődésszervező	Folyamatos	A szolgáltatást igénybevevő gyerekek száma	Pénzügyi, Humán	Folyamatos tevékenység
3	Nyári gyermekétkeztetés és biztosítása	Nő a mélyszegénységben élő gyerekek száma	Gyermekéhezés megelőzése, nyári gyermekétkeztetés és bővítése	Gazdasági program, költségvetés	Pályázat benyújtása, érintett kör bővítése	Tengelic Község Önkormányzata	Pályázati kiírás függvényében folyamatos	A nyári gyermekétkeztetésben résztvevők száma	Pénzügyi, Humán	Veszélyeztető körülmények számának csökkentése
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Gyermeket egyedül nevelő nők segítése	Sok a gyermeket egyedül nevelő, alacsony jövedelemmel rendelkező nő	A gyermekek napközbeni felügyeletének bővítése, szociális ellátásokhoz való hozzáférés bővítése	Gazdasági program, költségvetés	Óvodai nyitva tartás bővítése, óvodai felvétel kiterjesztése a 3 év alatti korosztályra, szociális és gyermekvédelmi rendelet felülvizsgálata	Tengelic Község Önkormányzata	Folyamatos	A munkában elhelyezkedett nők száma	Pénzügyi, Humán	Veszélyeztető körülmények számának csökkentése
2	Szűrővizsgálatok fontossága	Csökken a szűrővizsgálatokon résztvevők száma, érdektelenség	A szervezett szűrővizsgálatokon minél magasabb számban vegyenek részt	Gazdasági program, költségvetés	Adatgyűjtés, bővebb tájékoztatás a vizsgálatokról, szűrővizsgálatok idejének meghosszabbítása, felvilágosító foglalkozások szervezése	Védőnő	Folyamatos	A szűrővizsgálatokon résztvevők száma	Pénzügyi, Humán,	Folyamatos tevékenység fenntartása

Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Beteg, idős emberek életkörülményeinek javítása	Romlik az egyedül élő, idős emberek életminősége	A rászoruló emberek segítése, a biztonságérzet növelése	Gazdasági program, költségvetés	Tájékoztatás, Önkéntes munka szervezése, házigondozás fenntartása és bővítése tanyagondnoki szolgálat fenntartása	Tengelic Község Önkormányzata	Folyamatos	Statisztika	Humán	Folyamatos tevékenység által
2	Programok szervezése idősek részére	Nő a veszély az idősek elszigetelődésére	Egyre többen vegyenek részt szervezett, közös programokon	Gazdasági program, költségvetés	Adatgyűjtés a programok témájával kapcsolatban, majd ezek megszervezése	Művelődésszervező	Folyamatos	A programokon résztvevők száma	Humán	Folyamatos tevékenység által
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Közüntézmények teljes körű akadálymentesítése	A közüntézmények akadálymentesítése csak részben megoldott	A közüntézmények teljeskörűen akadálymentesek legyenek	Gazdasági program, költségvetés	Pályázati lehetőség keresése, benyújtása, megvalósítás	Tengelic Község Önkormányzata	Pályázati kiírás függvényében	A fejlesztés megvalósítása	Pénzügyi, Humán	Kapcsolatteremtés megkönnyítése, fontosságérzet
2	Tengelic Község Önkormányzat honlapjának akadálymentesítése	Az önkormányzat honlapja nem akadálymentes	A honlap akadálymentesítése	Gazdasági program, költségvetés	Pályázati lehetőség keresése, benyújtása, megvalósítás	Tengelic Község Önkormányzata	Pályázati kiírás függvényében	A fejlesztés megvalósítása	Pénzügyi, Humán	Kapcsolatteremtés megkönnyítése, fontosságérzet

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Tengelic Község Önkormányzata az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében az alábbi feladatokat kell elvégezni:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását Tengelic Község Önkormányzat Jegyzője ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az esélyegyenlőségi referens beszámolója alapján.

Nyilvánosság

Tengelic Község Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Tengelici Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadási idejében bármikor megtekinthető, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a teljes lakosság hozzáférése biztosított.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra

szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

Tengelic Község Önkormányzat Képviselő-testülete Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően Tengelic Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 74/2013. (VII.04.)számú határozatával elfogadta.

Tengelic, 2013. július 05.

Gáncs István
polgármester